

SELIGER-GEMEINDE

Gesinnungsgemeinschaft sudetendeutscher Sozialdemokraten

Brannenburger Thesen

beschlossen von der Bundesversammlung am 31. Oktober 1998 in Brannenburg

1.

Die Seliger-Gemeinde versteht sich als Nachfolgeorganisation der Deutschen Sozialdemokratischen Arbeiterpartei in der Tschechoslowakischen Republik, die aus der altösterreichischen Arbeiterbewegung hervorgegangen ist und bis zuletzt gegen das Dritte Reich und für den Erhalt der Tschechoslowakischen Republik gekämpft hat. Sie ist heute, nach der Erfahrung des Exils und des Wiederaufbaus, fest in der Bundesrepublik Deutschland etabliert, hat aber auch Gruppen in Kanada, Skandinavien, Großbritannien und in Österreich. Sie unterstützt die Sozialdemokratische Partei Deutschlands und sucht die Zusammenarbeit mit anderen sudetendeutschen sowie mit tschechischen und österreichischen Einrichtungen.

2.

Die Seliger-Gemeinde setzt sich ein für die Verständigung zwischen Sudetendeutschen und Tschechen, für eine verantwortungsbewusste sozialdemokratische Politik in der Mitte Europas und für eine kontinuierliche Weiterentwicklung der demokratischen Strukturen der Europäischen Union. Insbesondere geht sie davon aus, dass das empfindliche Verhältnis zwischen Sudetendeutschen und Tschechen nicht durch Schuldvorwürfe und Forderungen verbessert werden kann, sondern allein durch die Bereitschaft zu einer selbstkritischen Auseinandersetzung mit der Geschichte und durch das Verständnis für die Empfindlichkeiten der anderen Seite.

3.

Die Seliger-Gemeinde fordert daher die Vertreter sudetendeutscher Einrichtungen und Zeitschriften auf, sich aufrichtig mit der eigenen Geschichte auseinanderzusetzen, insbesondere mit der NS-Herrschaft im Sudetengau und im Protektorat. An die tschechischen Parteien und Medien richtet die Seliger-Gemeinde den Appell, sich ebenfalls aufrichtig mit der eigenen Geschichte auseinanderzusetzen, insbesondere mit der Vertreibung und allen Maßnahmen und Verordnungen, denen chauvinistische Standpunkte zugrunde lagen. Beide Seiten fordert sie dazu auf, nicht nur der eigenen, sondern auch der Opfer der anderen Seite zu gedenken. In diesem Sinne plädiert sie für den Ausbau direkter Gespräche zwischen Vertretern der tschechischen Parteien und der sudetendeutschen politischen Gruppierungen.

4.

Das Zusammenleben von Tschechen, Deutschen und Juden in Böhmen, Mähren und Schlesien ist durch die NS-Okkupation und den Krieg ebenso stark zerstört worden wie durch die Vertreibung. Die Seliger-Gemeinde geht daher davon aus, dass sich die vergangene Lebenswelt weder durch rechtliche Vereinbarungen noch durch brüderliche Umarmungen wiederherstellen lässt. Sie weiß, dass diese Einsicht für viele ausgesprochen bitter ist. Hier können nur Ehrlichkeit und Realismus weiterhelfen. Die Seliger-Gemeinde ist der Meinung, dass es keine kollektive Rückkehr der sudetendeutschen Volksgruppe geben wird, sondern nur eine individuelle Rückkehrmöglichkeit. Sie setzt sich daher für die nachdrückliche Unterstützung der deutschen Minderheit, für den baldigen Eintritt der Tschechischen Republik in die Europäische Union und für die Verabschiedung eines europäischen Volksgruppenrechts ein. Die Seliger-Gemeinde ist weiterhin der Auffassung, dass es keine weitgehende Restitution des im Jahre 1945 enteigneten Vermögens geben wird. Sie setzt sich stattdessen dafür ein, dass Tschechen und Sudetendeutsche über Modelle einer symbolischen Lösung reden, die von beiden Seiten akzeptiert werden können.

5.

Die Seliger-Gemeinde hält es für unerlässlich, die seit 1990 anstehende Neuformulierung der Ziele in diesem Sinne vorzunehmen und fordert alle sudetendeutschen Gruppierungen auf, sich an einer offenen Aussprache zu beteiligen. Wir brauchen eine attraktive Vision, welche Tschechen und Sudetendeutsche anspricht und von den Nachbarländern als sinnvoller Baustein der europäischen Integration begrüßt wird. Diese Vision muss sich von allen Versuchen lösen, die Zukunft als Restitution der vergangenen Lebenswelt anzustreben. Sie muss vielmehr davon ausgehen, die wertvollen Bestandteile der eigenen Tradition zu erhalten und sie als Bausteine in das Gefüge eines neuen Zusammenlebens innerhalb der Europäischen Union einzubringen. Die Seliger-Gemeinde setzt sich dafür ein, auf diese Weise eine neue Nachbarschaft zu prägen, in der Sudetendeutsche und Tschechen nicht mehr alte Ängste und Aggressionen erleben, sondern in gegenseitiger Achtung ihre Traditionen pflegen und gemeinsam ein Fundament der europäischen Verständigung bilden.

31. Oktober 1998

Für das Präsidium der Seliger-Gemeinde:

Volkmar Gabert

Bundesvorsitzender

1.

Seligerova obec se považuje za následnickou organizaci Německé sociálně demokratické dělnické strany v Československé republice, která vzešla z dělnického hnutí z dob rakouské monarchie a do poslední chvíle bojovala proti třetí říši a za zachování Československé republiky. Dnes je po zkušenostech exilu a obnovy pevně etablována ve Spolkové republice Německo, má ale také skupiny v Kanadě, ve Skandinávii, Velké Británii i Rakousku. Podporuje Sociálnědemokratickou stranu Německa a usiluje o spolupráci s jinými sudetoněmeckými, českými a rakouskými organizacemi.

2.

Seligerova obec se zasazuje o porozumění mezi sudetskými Němci a Čechy, o sociálnědemokratickou politiku vycházející z vědomí odpovědnosti za dění uprostřed Evropy a o kontinuální další rozvíjení demokratických struktur Evropské unie. Zejména vychází z toho, že citlivý vztah mezi sudetskými Němci a Čechy se nemůže zlepšit vyčítáním viny a kladením požadavků, nýbrž pouze ochotou k sebekritickému vypořádání se s historií a pochopením pro citlivé aspekty druhé strany.

3.

Seligerova obec proto vyzývá představitele sudetoněmeckých institucí a periodik k upřímnému vypořádání se s vlastní historií, zejména s nacistickou vládou v Župě Sudety (Sudetengau) a v Protektorátu. Na české politické strany a sdělovací prostředky Seligerova obec apeluje, aby se právě tak upřímně vypořádaly s vlastní historií, zejména s vyhnáním a se všemi opatřeními a nařízeními, založenými kdysi na šovinistických postojích. Obě strany pak vyzývá, aby připomínaly památku nejen vlastních obětí, ale i obětí druhé strany. V tomto smyslu se zasazuje o rozvíjení přímých rozhovorů mezi představiteli českých politických stran a sudetoněmeckých politických uskupení.

4.

Soužití Čechů, Němců a Židů v Čechách, na Moravě a ve Slezsku byl silně rozvrácen jak nacistickou okupací a válkou, tak vyhnáním. Seligerova obec vychází tudíž z toho, že minulou realitu nelze obnovit právními dohodami ani přátelským objímáním. Je si vědoma toho, že toto uvědomění je pro mnohé vysloveně hořké. Zde mohou pomoci už jen upřímnost a realismus. Seligerova obec zastává názor, že nebude žádný kolektivní návrat německé etnické skupiny, ale jen možnost individuálního návratu jednotlivců. Zasazuje se proto o důraznou podporu německé menšiny, o brzký vstup České republiky do Evropské unie a o schválení evropského práva etnických skupin. Seligerova obec je dále toho názoru, že nedojde k žádné dalekosáhlé restituci majetku vyvlastněného v roce 1945. Místo toho se zasazuje o to, aby Češi a sudetští Němci hovořili o modelech symbolického řešení, jež by byly přijatelné pro obě strany.

5.

Seligerova obec považuje za nezbytné nové formulování cílů, potřebné v tomto smyslu již od roku 1990, a vyzývá všechna sudetoněmecká seskupení k účasti na otevřené diskusi. Potřebujeme atraktivní vizi, která osloví Čechy i sudetské Němce a kterou uvítají sousední země jako smysluplný stavební kámen evropské integrace. Tato vize musí být oproštěna od veškerých pokusů o budoucnost pojímanou jako restituci zaniklého světa. Musí naopak vycházet z nutnosti uchovat hodnotné součásti vlastní tradice a vnést je jako stavební kameny do struktury nového soužití v rámci Evropské unie. Seligerova obec se zasazuje o to, aby se tímto způsobem formovalo nové sousedství, v němž sudetští Němci a Češi už nezakusí staré úzkosti a agrese, nýbrž budou ve vzájemném respektu udržovat své tradice a společně vytvářet základ evropského porozumění.

31. října 1998

Za předsednictvo Seligerova obec:

Volkmar Gabert

spolkový předseda

Brannenburger Thesen 1998

Die Thesen der Seliger-Gemeinde zeigen, wie das Programm des Gründungsparteitages im Jahr 1919 auf, dass es notwendig ist, sich auf geänderte politische Verhältnisse und neu gewachsene Strukturen einzustellen und daraus die Erfordernisse politischen Arbeitens und die entsprechenden Zielsetzungen abzuleiten.

In dem 1998 beschlossenen Grundsatzprogramm „Brannenburger Thesen“ setzt sich die Seliger-Gemeinde für die Verständigung zwischen Sudetendeutschen und Tschechen, für eine verantwortungsbewusste sozialdemokratische Politik in der Mitte Europas und für eine kontinuierliche Weiterentwicklung der demokratischen Strukturen der Europäischen Union ein.

Brannenburgské teze 1998

Teze Seligerova obec ukazují, stejně jako program zakládajícího stranického sjezdu v roce 1919, že je třeba se přizpůsobit změněným politickým podmínkám a nově vzniklým strukturám a z toho odvodit požadavky na politickou práci a tomu odpovídající cíle.

V základním programu „Brannenburgské teze“ přijatém v roce 1998 se Seligerova obec zasazuje o porozumění mezi sudetskými Němci a Čechy, odpovědnou sociálně demokratickou politiku ve střední Evropě a neustálý rozvoj demokratických struktur v rámci Evropské unie.

Impressum:

Seliger-Gemeinde 2021
Oberanger 38, 80331 München
Idee und Layout: Rainer Pasta